

Plan rozwoju sołectwa

Milżynek

gmina Lubraniec

I Charakterystyka sołectwa

Sołectwo MILŻYNEK jest jednym z 32 sołectw funkcjonujących na terenie gminy Lubraniec. Gmina ta, położona w południowej części województwa kujawsko-pomorskiego w powiecie włocławskim, obejmuje część atrakcyjnego, zarówno pod względem historycznym jak i geograficznym, regionu Kujaw.

Jej ogólna powierzchnia wynosi 14.818 ha, z czego miasto zajmuje 194 ha, natomiast wieś 14.624 ha.

Na terenie gminy mieszka ogółem 10.575 osób, z czego 7.151 osób na terenach wiejskich, natomiast 3.389 osób to mieszkańcy miasta Lubraniec.

Gmina jest typowo rolniczym regionem, zróżnicowanym pod względem geograficznym. O jego atrakcyjności decydują: czyste powietrze, lasy, rzeka Zgłowiączka wraz z dopływami. Posiada liczne pamiątki przeszłości, głównie zabytki architektury sakralnej oraz dwory ziemiańskie. Wyróżnić należy tu przede wszystkim kościół parafialny z 1906 w stylu neogotyckim oraz dawną synagogę żydowską z pierwszej połowy XIXw. wybudowaną w stylu barokowym. Uwagę turystów przyciąga również zespół pałacowo-parkowy z ok. 1827r. oraz rezerwat archeologiczny w Sarnowie, gdzie odkryto cmentarzysko tzw. grobowców kujawskich.

Przez teren gminy przebiegają też dwa szlaki turystyczne wytyczone przez PTTK. Pierwszy z nich to kajakowy Szlak Zgłowiączki obejmujący 79-kilometrową trasę od Jeziora Głuszyńskiego poprzez Głuszynek, Rybiny, Chalno, Topólkę, **Zgłowiączkę, Borek, Lubraniec, Kazanie (gmina Lubraniec)**, Brześć Kuj., Nowy Młyn, Wieniec, Machnacz, Mazury do Włocławka. Drugi to samochodowy Szlak Powstania Styczniowego na Kujawach. Obejmuje on trasę od Włocławka przez Nieszawę, Aleksandrów Kujawski, Służewo, Zakrzewo, Dobrze, Radziejów, Piotrków Kuj., Izbicę Kuj., **Lubraniec**, Brześć Kuj. do Włocławka.

II Inwentaryzacja zasobów

Sołectwo Milżynek położone jest w południowej części gminy, w odległości ok. 6 km od Lubrańca. W jego skład wchodzi 3 miejscowości: Borek, Milżynek i Zgłowiączka.

Mieszka tu ogółem 313 osób (141 kobiet, 172 mężczyzn), w tym 59 dzieci i młodzieży.

Miejscowości wchodzące w skład sołectwa są typowymi wsiami rolniczymi. Dominuje uprawa zbóż jarych i ozimych, ziemniaków i buraków cukrowych. Hodowla opiera się na trzodzie chlewnej i bydło mlecznym.

Sołectwo Milżynek posiada liczne walory turystyczne. Na uwagę zasługuje tu przepiękny krajobraz z rosnącym niedaleko wsi lasem i przepływającą opodal rzeką Zgłowiączką. Jest tu czyste powietrze i niczym nie skażona gleba.

Jedną z miejscowości sołectwa zasługującą szczególnie na uwagę jest Zgłowiączka, której dzieje sięgają końca XI wieku. Jej mieszkańcy początkowo trudnili się rolnictwem i hodowlą. W XIII stuleciu wieś stała się znaczącym ośrodkiem gospodarczym, w którym głównie zajmowano się solowarstwem i hutnictwem. Nadzór nad ośrodkiem i rozwijającym się handlem sprawował gród. Istniał również drewniany parafialny kościół.

Najazd Krzyżaków w połowie XIV w. zniszczył wieś. Ocalał kościół, dzięki któremu Zgłowiączka przetrwała najgorszy okres w swych dziejach.

Na początku XVI w. przeszła w posiadanie kanoników regularnych w Lubrańcu. Kanonicy utworzyli tu gospodarstwo folwarczne. Z ich inicjatywy, a wsparciu finansowym fundatorów, pobudowano nowy, murowany kościół w stylu gotyckim, wzmiankowany w późniejszych dokumentach p.w. Narodzenia Najświętszej Panny Marii.

W 1568r. innowierca Jakub Chlewicki skonfiskował dobra kanoników, w tym i Zgłowiączkę.

W pierwszej połowie XVII w. kanonicy ponownie przejęli Zgłowiączkę, nie odbudowując zniszczonych zabudowań, a nowe wznosząc bliżej kościoła. Wieś pozostała ich własnością do czasu likwidacji klasztoru w 1819r. W 1820r. nabył ją Henryk Mierzyński. Prawdopodobnie to on pobudował w pobliżu kościoła nowy gliniany dworek kryty strzechą. Tu mieszkał dzierżawca Orpiszewski, którego w 1848r. poślubiła Maria Wodzińska – malarka i poetka, swego czasu muza Słowackiego i Chopina.

W późniejszym czasie właścicielami wsi zostali Lniscy, po nich Borzymowie.

W 1917r. mieszkańcy Zgłowiączki wzniesli Tadeuszowi Kościuszce pomnik, by uczcić 100 rocznicę jego śmierci.

W 1929r., na działce przekazanej przez Jadwigę i Stefana Borzymów, wysiłkiem władz powiatu i pomocy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego pobudowano 7-klasową szkołę powszechną z salą gimnastyczną i osobnym budynkiem mieszkalnym dla nauczycieli.

Wkrótce też ze składek wzniesiono Dom Parafialny, w którym miejscowy amatorski zespół teatralny poprzez inscenizację utworów literackich umożliwiał mieszkańcom kontakt z kulturą.

Po wojnie we wsi powstał obecny układ gospodarstw. W latach 1978 – 1983 ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia i składek społeczeństwa pobudowano Ośrodek Zdrowia, a w 1986r. oddano do użytku Dom Strażaka.

17 czerwca 2001r. miała miejsce uroczystość odsłonięcia odbudowanego pomnika Tadeusza Kościuszki, połączona z nadaniem imienia szkole i wręczeniem sztandaru.

Staraniem władz samorządowych, odnowione pomieszczenia byłej placówki służby zdrowia przeznaczone zostały na Centrum Komunikacji Społecznej, w którym mieści się pracownia internetowa, biblioteka i oddział pocztowy.

O atrakcyjności sołectwa decyduje ponadto bezpośrednie sąsiedztwo z Wolą Sosnową –

miejscością , z którą związany był Aleksander Laszenko – polski malarz, rysownik i podróżnik. W 1922r. asystował, prawdopodobnie jako jedyny Polak, w otwarciu grobowca Tutenchamona, z którego odkrywcą Howardem Carterem przyjaźnił się. Od 1918r. mieszkał w Woli Sosnowej a później we Włocławku, gdzie miał pracownię malarską. W jego twórczości dominował pierwiastek orientalny. Swoje prace wystawiał w warszawskiej Zachęcie. Jego dorobek malarski uległ rozproszeniu, a częściowo zniszczeniu w czasie II wojny światowej.

Sąsiaduje ono również z miejscowością Sarnowo, w której znajduje się cmentarzysko tzw. „grobowców kujawskich”. Usytuowane jest ono w miejscowym kompleksie leśnym. Obiekt jest unikatowym w swoim rodzaju rezerwatem archeologicznym w Europie. Składa się z 9 zrekonstruowanych grobów megalitycznych pochówku ludności pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych sprzed 5.000 lat. Od miejsca występowania grobowce te nazywane są „kujawskimi”. Wśród miejscowej ludności określane są też jako „żalki”.

Ponadto zaledwie kilka kilometrów dzieli je od Jeziora Głuszyńskiego i znanej w całym regionie urokliwej miejscowości wypoczynkowej Orle.

Sołectwo Milżynek tworzą spokojne i zgodne wsie. Są one zwodociągowane i stelefonizowane. Posiadają połączenia komunikacyjne PKS. Istnieją na ich terenach sklepy spożywcze, prowadzona jest też działalność gospodarcza.

Zgłowiączka jest siedzibą Publicznej Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki, do której uczęszcza 126 dzieci z 9 okolicznych miejscowości (Borek, Czajno, Milżynek, częściowo Milżyn, Rabinowo, Redecz Wielki, Sułkowo, Zgłowiączka, Żydowo). Funkcjonuje tu również jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, posiadająca własną remizę. To wokół niej oraz wokół szkoły podstawowej toczy się całe życie kulturalne sołectwa.

Sołectwo to posiada jednak szereg problemów. Nie jest zgazyfikowane ani skanalizowane. Nie ma też przydrożnych chodników ani wiat przystankowych stanowiących ważny element bezpieczeństwa drogowego.

Również teren wokół strażnicy, będącej centrum życia kulturalnego, wymaga zagospodarowania. Brakuje też w pełni wyposażonego miejsca zabaw dla najmłodszych mieszkańców.

Ludziom żyje się coraz trudniej. Sprawia to nieopłacalność produkcji rolnej oraz

duży stopień bezrobocia, zwłaszcza wśród osób młodych.

Mimo to mieszkańcy sołectwa z wielkim zaangażowaniem i poświęceniem budują wizerunek swojej wsi. Zawsze gotowi są do wysiłku nie tylko na rzecz własnej społeczności, ale i całej gminy. Każdego roku aktywnie uczestniczą w dożynkach gminnych i parafialnych prezentując przepiękne wieńce będące wytworem ich rąk. Starają się zachowywać obyczaje, tradycje i gwarę kujawską.

III Analiza SWOT

Mocne strony:

- położenie blisko miasta Lubraniec i drogi wojewódzkiej Brześć Kuj. – Koło
- atrakcyjność przyrodnicza – czyste i nieskażone powietrze, przepiękny krajobraz
- położenie w gminie posiadającej bogatą historię oraz szereg cennych zabytków (usytuowanych m.in. na terenie sołectwa), stanowiących atrakcję turystyczną
- pielęgnowanie tradycji i gwary kujawskiej
- duże zdolności organizacyjne mieszkańców
- poparcie mieszkańców dla realizowanych projektów
- bardzo dobrze układająca się współpraca z innymi sołectwami oraz władzami samorządowym
- poparcie władz samorządowych dla planowanych do realizacji zadań oraz wszelkiego rodzaju aktywizacji mieszkańców wsi
- opracowany plan rozwoju sołectwa zawierający zadania wpływające na jego

rozwój

- dzieci i młodzież uczące się w szkołach stopnia średniego i wyższego, z którymi związana jest przyszłość wsi
- bogata tradycja rolnicza
- istnienie sieci wodociągowej, energetycznej i telefonicznej
- istnienie sklepu, szkoły oraz jednostki OSP
- istnienie połączeń komunikacyjnych (linia PKS)

Słabe strony:

- trudna sytuacja materialna mieszkańców spowodowana nieopłacalnością produkcji rolnej oraz wysokim stopniem bezrobocia
- niski poziom techniczny rolnictwa
- brak zewnętrznego wsparcia finansowego na rozwój wsi
- niski poziom aktywności ekonomicznej społeczeństwa

Okazje:

- członkostwo Polski w Unii Europejskiej
- możliwość otrzymanie wsparcia finansowego z zewnętrznych źródeł
- podniesienie atrakcyjności turystycznej sołectwa
- możliwość rozwoju turystyki
- dopłaty bezpośrednie dla rolnictwa

- stworzenie wizerunku sołectwa przyjaznego dzieciom, młodzieży i osobom starszym
- podniesienie jakości życia i pracy mieszkańców wsi
- możliwość zacieśnienia relacji międzyludzkich i międzypokoleniowych

Zagrożenia:

- brak pomocy finansowej na realizację zamierzonych celów
- brak motywacji do działania
- brak integracji społeczności wiejskiej
- migracja młodych i wykształconych ludzi do miasta w poszukiwaniu lepszych perspektyw i pracy
- rozwój różnego rodzaju patologii

IV Wizja rozwoju sołectwa

Pragnęlibyśmy, aby znikła wizja peryferyjności sołectwa Milzynek w oczach sąsiadów oraz osób ją odwiedzających, oraz by poprawiła się jakość życia, pracy i wypoczynku jej mieszkańców, również tych najmłodszych. Życzylibyśmy sobie by nasze dzieci były dumne z faktu, iż są jego mieszkańcami, by chciały w nim mieszkać i pracować oraz by ich jedynym marzeniem nie była ucieczka do miasta w celu poszukiwania lepszych perspektyw i pracy.

Chcemy, by łączyła się tu tradycja z nowoczesnością oraz historia z teraźniejszością. Chcemy, by rolnicy nasi umieli korzystać z pomocy płynącej z funduszy unijnych, by nasze rolnictwo cechował wysoki poziom techniczny oraz by opierało się ono na gospodarstwach rodzinnych, charakteryzujących się różnorodnością produkcji na obszarach o korzystnym środowisku naturalnym i przyrodniczym. Mamy nadzieję, że nasze dzieci będą pracować w rolnictwie, które

będzie się prężnie rozwijało i hojnie wynagradzało ich pracę. Duże szanse upatrujemy również w rozwoju turystyki, czemu sprzyjać będzie bez wątpienia atrakcyjność wsi oraz całej gminy. Szczególnie ważne jest więc dla nas stworzenie odpowiednich warunków do życia, pracy, odpoczynku i zabawy w naszym sołectwie.

V Program rozwoju sołectwa

W ramach programu rozwoju sołectwa planujemy realizację następujących zadań:

- modernizację istniejącego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Zgłowiączce placu zabaw dla dzieci
- poprawę estetyki terenu wokół strażnicy w Zgłowiączce
- zbudowanie wiat przystankowych

Szczególnie ważne jest stworzenie miejsca wypoczynku i zabawy dla naszych najmłodszych mieszkańców. Funkcję taką spełnia po części istniejący już przy szkole podstawowej plac zabaw wraz z boiskiem sportowym. Niestety wyposażenie, jakim on dysponuje nie jest wystarczające i w pełni nie odpowiada oczekiwaniom tak dzieci jak i rodziców. Jego modernizacja oraz zakup odpowiednich urządzeń pozytywnie wpłynie na rozwój aktywności ruchowej dzieci oraz zapewni im bezpieczny wypoczynek i przyczyni się do rozwoju kontaktów społecznych. Ponadto jego lokalizacja na terenie należącym do szkoły zapewni dostęp do obiektu nie tylko dzieciom z terenu Zgłowiączki ale i dzieciom z okolicznych miejscowości, które pobierają tu naukę. Pozwoli to także na zachowanie maksymalnego bezpieczeństwa ich zabawy.

Mamy nadzieję, że dzięki realizacji wyżej wymienionych zadań zniknie postrzeżenie naszego sołectwa w kategorii peryferium gminy oraz zwiększy się jego konkurencyjność. Praca przy realizacji zaplanowanych przedsięwzięć wpłynie z pewnością na polepszenie i zacieśnienie relacji między mieszkańcami.

Nie posiadamy własnych środków finansowych na realizację zamierzonych inwestycji. Jesteśmy jednak w stanie porozumieć się i zorganizować w celu ich wykonania. Zdajemy sobie bowiem sprawę z tego, że jedynie wspólnym wysiłkiem możemy budować swoją tożsamość. Chodzi nam o zachowywanie

wartości, zasad, wspólnego dorobku, kultury i tradycji, które muszą przetrwać w naszym życiu.

My, mieszkańcy sołectwa Milżynek, chcemy promować nasze miejscowości. Chcemy być z nich dumni. Chcemy dbać o zasoby jakie one posiadają.

Ich wizerunek oraz przyszłość zależą od nas samych i od młodego pokolenia, które zastąpi nas w przyszłości. Poprzez zatrzymanie młodych ludzi na wsi zapewnimy jej rozwój. Chcemy im jednak coś po sobie pozostawić. Mamy nadzieję, że uda się nam zrealizować wyżej postawione cele i sprawić, że będą oni dumni z faktu, iż są mieszkańcami naszego sołectwa.

PRZEWODNICZĄCY

Rady Miejskiej w Lubrańcu

Ryszard Czyszczak